

De nazomer, begin van de herfst

De maand augustus is ten einde en september is begonnen. Een september, het begin van de meteorologische herfst. Maar ik ben ouderwets en voor mij begint de herfst dus altijd op 21 september.

Maar hoe je het ook bekijkt, de eerste vogels zijn al weer enkele weken geleden begonnen aan de terugtocht naar hun winterverblijven: de gierzwaluwen. Die winterverblijven liggen in Afrika tot in Zuid Afrika toe. Die hele afstand leggen ze niet alleen vliegend af maar ze gaan ook nergens zitten uitrusten. Als ze moe zijn en er geslapen moet worden doen ze dat hoog in de lucht.

Ik weet niet of het u ook is opgevallen, maar ik heb de indruk dat er dit jaar minder gierzwaluwen in Weert vlogen dan voorgaande jaren. Ik denk dat de sterke teruggang van het aantal insecten, het voedsel voor de gierzwaluwen, daar (ook) een oorzaak van is.

Een van de dingen waar je bij het begin van de herfst meteen aan gaat denken zijn natuurlijk de paddenstoelen. Die zijn er wel het hele jaar door maar verreweg de meesten verschijnen toch wel in de herfst. In de zomer en zeker op het einde van de zomer zouden de eersten wel moeten verschijnen maar dat valt op het ogenblik toch zwaar tegen.

De belangrijkste reden daarvan is natuurlijk de hele hete en vooral hele droge zomer die we gehad hebben. De zwamvlok, het organisme waaraan de paddenstoelen moeten gaan groeien, zit er natuurlijk nog wel en groeit ook wel verder maar om die zwamvlok zover te krijgen dat die paddenstoelen gaat vormen is echter wel vocht nodig en dat hebben we (nog) niet zoveel gehad.

Maar wat niet is, kan nog wel komen en als echte paddenstoelenliefhebber hoop ik natuurlijk wel op een echte lekkere natte herfst, dan komt het nog wel goed met de paddenstoelen.

Een soort paddenstoelen heeft daar echter wat minder last van en dat zijn enkele paddenstoelensoorten die op hout groeien.

Allereerst de Echte Tonderzwam. Je ziet hem als grote, 10 cm tot wel 50 cm grote consoles aan dode boomstammen zitten. Die vruchtlichamen zijn overjarig en blijven jarenlang te zien.

Datzelfde geldt ook voor de Berkenzwammen die ook jarenlang op dode berkenbomen te zien zijn.

Beide paddenstoelen zijn necrotrofe parasieten dat wil zeggen zwamvlokken die levende bomen aantasten en daar paddenstoelen op laten verschijnen. Uiteindelijk zorgt de zwamvlok er voor dat de boom sterft en leeft die zwamvlok vervolgens in het dode hout vrolijk verder.

Zwavelzwam

Haarslakzwam

Een tweetal houtzwammen - geen zeldzame soorten hoor-, heb inmiddels al gezien. De Zwavelzwam in Altweerderheide en de Haarslakzwam in Boshoven. Allebei mooie exemplaren die echt nodig op de foto moesten.

Komende weken, als het tenminste wel wat vochtig blijft buiten, zal er genoeg te zien zijn dus alle reden voor een herfstwandeling.

Herman Beuvers